

ELŐSZÓ

A Gál Ferenc Egyetem 2020-ban sikeresen pályázott a Tématerületi Kiválósági Program keretében, melynek köszönhetően elindulhatott a TKP2020-NKA-07 kódszámú „Speciális pedagógia integratív válaszai napjaink kihívásaira” című projekt. A kétéves pályázati program részeként a pályázati időszak első évében a speciális pedagógia eszközeinek értelmezése, fejlesztése érdekében különböző módszerek alkalmazásával került sor a téma kutatására 17 nevesített területen. A programban résztvevő tudományos munkatársak, oktatók a speciális pedagógiai eszközeit, eszközrendszerit kutatták Pukánszky Béla speciális pedagógia felfogásból kiindulva, miszerint a speciális pedagógia *„a neveléstan (és az annak részét képező oktatástan) gyakorlatának és elméletének évezredek tradícióira épülő, de a jelen világ realitásával és a közeljövő kihívásaival számoló, azokra felkészítő gyakorlat-közeli elmélete az emberi fejlődést, kiteljesedést segítő tágabb értelemben vett nevelőtevékenységnek.”* (Pukánszky, 2020: 8-9). S építettek továbbá Pukánszky azon megállapítására is, hogy *„a speciális pedagógia hangsúlyozottan közösségi orientációjú, de a közösséget a fejlődő egyéniség, az érett személyiséggé váló ember érzelmeivel kívánja gazdagítani. Ez a pedagógia egyetemes és befogadó jellegű. Inkluzív a szó legtágabb értelmében, amennyiben különleges figyelemben és méltányos megsegítésben részesíti a fogyatékkal élőket és adottságaik, lehetőségeik teljes kifejlesztéséhez segíti hozzá a kiemelkedő tehetséget, de szociálisan hátrányos helyzetű növendékeket”* (Pukánszky, 2020: 10).

A projekt második szakaszában – a „szükségletközpontú pedagógia” társadalmi szerepének növelését célzó programként – a feltárt kutatási eredményekre alapozva a Marczell Mihály Speciális Pedagógiai Kutatócsoport a 17 altémának megfelelően továbbképzési programot dolgozott ki, melynek akkreditálása a program részeként szintén megtörténik.

Jelen kötet, mely egyben a Gál Ferenc Egyetem Deliberationes tudományos folyóiratának különszáma is, a pályázati program lezárásaként valamennyi érintett területről egy-egy tanulmányt tartalmaz, amely bepillantást enged abba a szemléletmódba, amelyet a speciális pedagógia területen a kutatócsoport tagjai képviselnek, s amely épít a GFE egyházi intézményi küldetésére és kutatási profiljára, a speciális pedagógia keresztény szemléletére, s így olyan eszközöket is tartalmaz, amelyek elsődlegesen is a keresztény pedagógia alapjaihoz tartoznak.

Dr. Katona Krisztina